Vinařský věstník

10
2022

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 5

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Rada EU pro zemědělství a rybolov: Dostupnost a ceny hnojiv jsou zásadní pro budoucí úrodu nejen v Evropě

17. 10. 2022 – Tisková zpráva – Situaci na zemědělských trzích v souvislosti s válkou na Ukrajině, především ceny a dostupnost hnojiv, rybolovná práva v Baltském moři na příští rok, monitorování lesů a financování fytosanitárních a veterinárních programů řešili ministři zemědělství EU dnes na Radě v Lucemburku. Ministři dnes schválili politickou dohodu o množství ryb a skladbě rybích druhů, které mohou dotčené členské státy v Baltském moři od ledna příštího roku odlovit. Jednání předsedal ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

Hnojiva a situace na zemědělských trzích

„Ruská agrese na Ukrajině vedla ke snížení nabídky hnojiv, což způsobilo růst jejich cen. To má dopad na všechny evropské zemědělce a mohlo by to ohrozit budoucí úrodu, a to nejen v Evropě. Proto jsme se shodli, že je nutné přijmout další opatření, aby hnojiva i konečné zemědělské a potravinářské produkty zůstaly cenově dostupné," řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Ruská invaze na Ukrajinu výrazně narušila světové zemědělské trhy. Hlavní oblasti, které vyvolávají obavy, jsou stále vysoké ceny energií a dostupnost a rekordní ceny hnojiv. Evropská komise (EK) proto slíbila, že předloží začátkem listopadu návrh řešení speciálně pro vysoké ceny hnojiv. Sdělení má řešit nižší závislost na dovozu hnojiv pomocí jiných alternativ, finanční dostupnost hnojiv a státní podpory. Ve hře je také pozastavení dovozních cel, a to na čpavek a močovinu, což by zemědělcům pomohlo. V této souvislosti několik států také předložilo Komisi žádost o podporu hnojiv RENURE jako jednu z alternativ k chemickým hnojivům. Vyrábějí se extenzivním zpracováním a úpravou hnoje. V současné době evropská legislativa používání této alternativy omezuje. Podle Belgie a dalších předkládajících států používání hnojiv RENURE splňuje podmínky přechodu na oběhové hospodářství, snižuje závislost na třetích zemích a zmírňuje tlak na spotřebu energie.

Dalšími tématy, kterým se ministři věnovali, byly zemědělské otázky související s obchodem, uhlíkové zemědělství a příprava mandátu pro jednání Mezinárodní komise na ochranu tuňáků.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ (KRÁCENO)

Ministři V4+4: Zajištění udržitelné a dostatečné produkce potravin a udržitelného obhospodařování lesů zůstává prvořadým cílem využívání půdy

7. 10. 2022 – Tisková zpráva – O uhlíkovém zemědělství, společném přístupu členských států k připravované unijní legislativě pro udržitelné používání pesticidů a o podpoře rozvoje výzkumu a vývoje dnes v Pezinku na Slovensku jednali ministři zemědělství zemí V4+4. Věnovali se také situaci na trhu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. Na závěr jednání, kterého se zúčastnil i komisař pro zemědělství Janusz Wojciechowski, přijali ministři Visegrádské skupiny (Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko) a Bulharska, Chorvatska, Rumunska a Slovinska společné prohlášení.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL) na jednání uvedl, že Česká republika podporuje rozvoj udržitelného zemědělství, lesnictví a potravinářství, ochranu klimatu a biodiverzity a obecně přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku. Z opatření, která zmiňuje sdělení Evropské komise (EK) k uhlíkovému zemědělství ČR do Strategického plánu společné zemědělské politiky zahrnula zejména zatravňování orné půdy a údržbu trvalých travních porostů, opatření ke zvyšování obsahu půdní organické hmoty v orné půdě, některá lesnická opatření a nově také agrolesnictví.

„Systém uhlíkového zemědělství je třeba nastavit tak, aby nevznikal konflikt mezi produkcí potravin a surovin a snižováním emisí skleníkových plynů. Považujeme také za nutné, aby Komise před přijetím návrhu právního rámce pro certifikaci zpracovala kvalitní a věrohodné dopadové analýzy. A zásadní pro úspěšný rozvoj uhlíkového zemědělství je i to, aby tato metodika nezpůsobila nerovnosti na vnitřním trhu EU. Zavádění systému podle nás nesmí vést k diskriminaci zemědělců, kteří se rozvoji udržitelných cyklů uhlíku věnují dlouhodobě. Důležité také je, aby je neúměrně nezatěžovala administrativa," řekl ministr Zdeněk Nekula.

Ministři V4+4 diskutovali rovněž o udržitelném používání pesticidů, kterému Česko jako předsednická země EU věnuje velkou pozornost. Pokud jde o společné aktivity států V4, je podle ministra Nekuly vhodné prosazovat v EU společná řešení používání pesticidů, protože tyto země vycházejí z podobných podmínek.

„Návrh nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin v obecné rovině vítáme, zásadní pro nás ale je zachovat udržitelnost zemědělské produkce a zajistit dostatek kvalitních a bezpečných potravin. Mělo by se vzít v úvahu, že některé členské státy spotřebu chemických pesticidů trvale snižují. Naše země je dlouhodobě pod průměrem této spotřeby v Unii. V letech 2011 až 2020 jsme vykázali nejvýraznější pokles prodeje pesticidů, a to 40 procent. Například v Rakousku za stejné období prodej pesticidů o 60 procent vzrostl," uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

V souvislosti se složitou situací na trhu v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu ministři V4+4 hovořili i o vývoji cen energií. Razantně například rostou ceny vstupů u živočišné výroby, takže podle nich může dojít k destrukci poptávky. ▸

S tím je spojený pokles počtu jatečných zvířat a následné rušení chovů. Rostou ceny hnojiv, což vyvolává nejistotu ohledně dopadů na kvalitu a kvantitu zemědělské produkce v příštím roce a možná i v dalších letech. Česká delegace zdůraznila, že je proto nutné zajistit maximální koordinaci v mezinárodním měřítku, směřovat kromě jiného k inovativním technologiím a investovat do výzkumu a vědy.

Společné prohlášení ministrů, které nemůže ČR jako předsedající země EU aktivně spolupředkládat, zdůrazňuje mj. potřebu posílit odolnost evropského zemědělství a lesnictví s tím, že zajištění udržitelné a dostatečné produkce potravin a udržitelného obhospodařování lesů zůstává prvořadým cílem využívání půdy. V souvislosti s uhlíkovým zemědělstvím uvádí, že přestože dobrovolná pobídka poskytuje velkou příležitost pro správce půdy, lesníky i životní prostředí, je třeba vyřešit otázky jako například finanční zátěž, přístup k informacím a znalostem a náklady na důkladné monitorování. Podle ministrů nesmí hospodáře nepřiměřeně zatěžovat administrativou, ani je penalizovat za uvolňování uhlíku třeba v důsledku přírodních škodlivých činitelů, stejně jako neoprávněně snižovat jejich konkurenceschopnost. Prohlášení vyzývá EK, aby předložila pravidla pro vydávání osvědčení, které zohlední specifičnost zemědělského odvětví s posouzením dopadů.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MZe: Boj mezi potravináři a obchodníky nesmí odnášet zákazník, transparentnímu trhu pomůže schválený zákon o významné tržní síle

30. 9. 2022 – Tisková zpráva – Větší transparentnost trhu a možnost lepších kontrol nekalých obchodních praktik přinese novela zákona o významné tržní síle, kterou dnes ve třetím čtení schválila Poslanecká sněmovna. Podle ministra zemědělství Zdeňka Nekuly (KDU-ČSL) pomůže zákon hlavně našim zemědělcům, potravinářům a ostatním subjektům, které svou každodenní činností vytvářejí zemědělský a potravinový řetězec.

„Nově bude zneužití významné tržní síly moci Úřad na ochranu hospodářské soutěže posuzovat u mnohem širšího okruhu podnikatelských subjektů. V současnosti jde jen o 12 největších obchodníků, nově to bude více než 800 podniků. Ke zneužití dominantního postavení totiž dochází nejen mezi největšími obchodníky a jejich dodavateli, ale často i mezi velkými potravinářskými firmami a zemědělci," řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Největší změnou, kterou zákon přináší, je právě rozšíření působnosti zákona. Dosud se vztahoval jen na velké firmy s ročním obratem přes 5 miliard korun, nově se bude týkat i společností s obratem nad 51 milionů korun. Pokud odběratel vůči svým dodavatelům použije některou z nezákonných praktik, hrozí mu pokuta až 10 milionů korun, nebo do výše 10 procent z jeho čistého obratu.

„Naším cílem je nastavit podmínky tak, aby chování na trhu bylo férové a nedocházelo k nějakým nekalým praktikám. Ty totiž vždy odnáší nakonec zákazník. Proto chceme nastavit pravidla tak, aby byl obchodní vztah v celém potravinovém řetězci transparentní. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže bude nyní moci konečně kontrolovat celý řetězec od zemědělce, přes potraviníře až po obchod," uvedl ministr Nekula.

Novela zákona doplňuje seznam konkrétních nekalých praktik oproti současné legislativě, která platí od roku 2009. Nově tak bude například hrozit vysoká pokuta odběrateli, který bude po dodavateli zemědělského nebo potravinářského zboží požadovat peníze za reklamu, na které se předem nedohodli. Za nekalou, a tedy nelegální obchodní praktiku se bude považovat také zrušení objednávky zemědělských produktů nebo potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze v době kratší než 30 dnů přede dnem jejich dodání. Nezákonné bude rovněž, když obchodník bude na zemědělci nebo potraviníři vymáhat náklady spojené s prošetřením stížnosti spotřebitele, aniž by se dodavatel dopustil pochybení.

Novela upřesňuje i náležitosti, které musí být obsaženy ve smlouvě mezi dodavatelem a odběratelem. Dodržování pravidel budou u dodavatelů s významnou tržní silou kontrolovat zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Obsah novely primárně vychází z evropské směrnice, kterou měly povinnost všechny členské státy EU do svého právního řádu zapracovat. Tím došlo ke sjednocení přístupu k nekalým obchodním praktikám v potravinovém řetězci ve všech členských státech EU.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Kde by mohla vláda zvýšit daně. Nařesti a bydlení jsou první na ráně

Ekonomické špičky sepisují pro vládu seznam daní, které je žádoucí zvýšit. Na ráně jsou víno i další alkohol, benzin a cigarety, ale taky nemovitosti. Zároveň NERV ve střevech rozpočtu pátrá po tom, kde škrtat. „Rozhodně na tom pracujeme. Vzniká materiál, kde bude seznam nejsilněji doporučovaných změn na straně příjmů a výdajů, které by měly postupně strukturální deficit umazat," potvrdil SZ Byznys ekonom a člen Národní ekonomické rady vlády Libor Dušek.

WWW.SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: MARKÉTA BIDRMANOVÁ, 21. 10. 2022

Společnost PGRLF, a.s. stanovila sazbu podpory u programu Zemědělec

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. stanovil sazbu základní podpory u programu Zemědělec ve výši 3,5 % p. a. Sazba 3,5 % p.a. se týká žádostí přijatých v období od 1. 10. 2021 do 30. 9. 2022, přičemž u mladých zemědělců do 40 let věku je podpora navýšena o 1 %. Veškeré informace o jednotlivých programech podpor a jejich sazbách jsou k dispozici na webových stránkách společnosti PGRLF, a.s. na www.pgrlf.cz.

ZDROJ: PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, A.S.

Společnost PGRLF, a.s., stanovila sazby podpor za 3. čtvrtletí roku 2022

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s., stanovil základní sazby podpor pro programy na podporu lesnictví, zpracování zemědělské produkce a podporu nákupu půdy za 3. čtvrtletí roku 2022.

Sazby se týkají žádostí přijatých v období od 1. 7. 2022 do 30. 9. 2022. Konkrétně se jedná o programy Lesní hospodář, Zpracovatel dřeva, Zpracovatel a Podpora nákupu půdy, jejichž výše podpory v rámci jednotlivých programů činí 3,5 % p.a.

Veškeré informace o jednotlivých programech podpor a jejich sazbách jsou k dispozici na webových stránkách společnosti PGRLF, a.s., na www.pgrlf.cz.

PGRLF, BARBORA ŠENFELDOVÁ, 20. 10. 2022

Seznam chráněných odrůd révy vinné

Agni, André, Ariana, Aurelius, Cerason, Erilon, Kofranka, Laurot, Lena, Malverina, Marlen, Medea, Muškát moravský (syn.: MOPR), Nativa, Rinot, Savilon, Tristar, Veritas, Vesna, Vrboska.

ZDROJ: VĚSTNÍK ÚSTŘEDNÍHO KONTROLNÍHO A ZKUŠEBNÍHO ÚSTAVU ZEMĚDĚLSKÉHO, 15. 10. 2022, JS

Ze Zprávy o výsledcích sledování a vyhodnocování cizorodých látek v potravních řetězcích v resortu zemědělství v roce 2021

U 91 % odebraných vzorků ovoce byla přítomnost reziduí pesticidů potvrzena. Pouze u 1 vzorku čerstvého ovoce, grapefruitu původem z Turecka, bylo zjištěno nadlimitní množství.

Stanovení ochratoxinu A bylo provedeno u celkem 20 vzorků sušeného ovoce. Jeho přítomnost byla detekována u dvou vzorků rozinek. Zjištěný obsah se pohyboval v intervalu od 9,5 do 16,2 $\mu g.kg^{-1}$. Všechny vzorky byly z pohledu platného limitu hodnoceny jako vyhovující.

Na stanovení obsahu ochratoxinu A bylo odebráno celkem 9 vzorků, především tuzemských vín. Odebrána byla jakostní vína, jakostní vína s přívlastkem (pozdní sběr a výběr z hroznů) a v jednom případě i tokajské víno. V žádném z analyzovaných vzorků vín nebyl ochratoxin A přítomen.

MZE 2022/AUTOR: ING. JAKUB FIŠNAR, PH.D./JS

Myslivecký rok 2021/2022

Honební pozemky zaujímaly plochu 6 887 798 ha (87,3 % území ČR), z toho bylo 56,6 % zemědělské půdy, 37,6 % lesní půdy, 1,4 % vodních ploch a 4,3 % ostatních pozemků. Průměrná výměra honitby činila 1 190 ha, obory 245 ha a bažantnice 318 ha. Počet osob (držitelů platných loveckých lístků) trvale vykonávajících v honitbě právo myslivosti meziročně klesl o 83 na 88 793. Jejich počet tedy víceméně stagnoval.

V sezoně 2021/2022 bylo odstřeleno 30 792 kusů jelení zvěře (jelen evropský), což je o 950 více než v předchozím období a současně i nejvyšší zaznamenaná hodnota v historii. Od roku 2014, ve kterém dosáhl odstřel této zvěře 23 361 kusů, dochází k jeho postupnému navyšování. Loví se převážně zvěř mladá (kolouch 41,0 %) a samičí (laň 36,3 %), podobné je to i u daňčí a mufloní zvěře. Poměrně vysoký počet 18 510 odstřelených kusů je evidován také u siky, menšího nepůvodního jelena s hojnějším výskytem především na západě Čech. Oproti předchozímu období, kdy jeho odstřel dosáhl rekordní úrovně 19 382 ks, se jedná o malý pokles a druhou největší hodnotu v historii.

V případě daňčí zvěře odstřel ve výši 33 250 ks opět překonal počet ulovené jelení zvěře a také byl rekordní. Oproti předchozímu období došlo k nárůstu o 2 268 ks (+ 7,3%). Nezanedbatelné množství daňčí zvěře, zhruba 16 %, bylo uloveno v oborách.

U mufloní zvěře došlo k mírnému poklesu o 561ks na 10 019ks. I přesto se jedná o třetí nejvyšší úlovek v historii. Podobně jako u daňčí zvěře, i mufloni se poměrně hodně lovili v oborách (18 %)

V případě srnčí zvěře došlo znovu k mírnému navýšení odstřelu o 1 863 ks na 107 433 kusů. Mezi úlovky je u této zvěře nejvíce zastoupena dospělá zvěř samčí, srnec představoval 46 %, srna 31 %, srnče 23 %. Jen mizivé procento (0,3 %) této zvěře se lovilo v oborách.

Odstřel černé zvěře (prase divoké) ve výši 230 905 ks představuje meziročně výrazný nárůst o 70 094ks (na 143,6 % předchozího úlovku). Jedná se o druhou nejvyšší hodnotu v historii (po hodnotě 239 818 v období 2019/2020). Lovila se hlavně selata (téměř 67 % odstřelené černé zvěře). U odstřelů této zvěře dochází v posledních letech ke značnému kolísání, kdy se rekordní úlovky střídají s výraznými propady. Dlouhodobě ale přetrvává snaha redukovat množství černé zvěře, a to i s využitím různých pobídek či nástrojů (např. finanční motivace, prodloužení doby lovu).

U zajíců bylo meziročně zaznamenáno snížení odstřelu o 3 201 kusů na 29 009. V rámci posledních deseti let se jedná o podprůměrnou hodnotu. Úlovky této zvěře se kdysi (prokazatelně v letech 1950–1978) pohybovaly v řádech vyšších stovek tisíc a dosahovaly až milionu kusů.

U naší nejvýznamnější pernaté zvěře – bažanta – došlo k mírnému nárůstu úlovků. V sezoně 2021/2022 byl zaznamenáno 357 463 odstřelem ulovených bažantů, což představuje nárůst o 26 031 kusů (o 7,9 %). K tomu je nutno dodat, že se jedná stále o dost nízkou hodnotu. U kachny divoké se počet odstřelené zvěře nepatrně zvýšil o 1 920 na 208 899 kusů. U bažantů a kachen je hojně využíván umělý odchov, o čemž svědčí údaje o stovkách tisíc kusů vypuštěné zvěře z krotkých a polodivokých chovů pro účely zazvěřování.

ZDROJ: STATISTIKA A MY 10/2022, AUTOR JOSEF KAHUDA (KRÁCENO)

Prodloužení Programu Mimořádné pracovní vízum pro státní příslušníky Ukrajiny pracující v zemědělství, potravinářství nebo lesnictví o 3 roky

Vláda České republiky dne 19. října 2022 schválila návrh nařízení o změnách v oblasti pracovní migrace, kterým došlo k prodloužení platnosti nařízení vlády č. 291/2019 o mimořádném pracovním vízu pro státní příslušníky Ukrajiny pracující v zemědělství, potravinářství nebo lesnictví do konce roku 2025.

Vládou schválené nařízení zároveň s účinností od 1. listopadu 2022 mění roční kvóty pro náběr žádostí na některých zastupitelských úřadech v rámci Programu kvalifikovaný zaměstnanec v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. Navyšují se kvóty stanovené pro Moldavsko (navýšení o 500 žádostí ročně) a Filipíny (navýšení o 300 žádostí ročně), program je nově rozšířen o Arménii (550 žádostí), Gruzii (600 žádostí) a Severní Makedonii (400 žádostí).

Poznámka: V souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině je však i nadále přerušeno fungování vízové agendy na Ukrajině a příjem žádostí o zařazení do programů ekonomické migrace ve vztahu k Ukrajině pozastaven.

WWW.FOODNET.CZ, 27. 10. 2022

Mlékaři se děsí imitace mléka ve školách. Prosadit je chtějí vegani

Do českých škol teče každý rok dotované kravské mléko za tři sta milionů korun. Mlékárny se nyní bojí, že je vytlačí sójové, ovesné, nebo rýžové alternativy, které propagují zastánci rostlinné stravy. O malou revoluci na půdě Evropské unie se pokoušejí zastánci rostlinné stravy z iniciativy ProVeg. Nadnárodní uskupení, které hájí zájmy příznivců rostlinné výživy (hlavně veganů a vegetariánů), chce v Bruselu prosadit, aby se do Školního programu dostaly rostlinné alternativy mléčných výrobků.

WWW.SEZNAMZPRAVY.CZ/AUTOR: FILIP HORÁČEK/2. ŘÍJNA 2022

Ze zahraničí

Neformální Rada ministrů zemědělství: varování před katastrofálním poklesem produkce, genomické techniky, potravinové zabezpečení, kritika nařízení o udržitelném používání pesticidů

Neformální Rada ministrů zemědělství za českého předsednictví proběhla v termínu 14. – 16. 9. 2022 v Praze. Český ministr zemědělství Zdeněk Nekula během závěrečné tiskové konference zdůraznil, že aktuálně není dostatek hnojiv v EU, což by mohlo vést ke katastrofálnímu propadu zemědělské produkce. Nekula upozornil i na vysoké ceny energií a podpořil vývoj nových genomických technik a využívání postupů precizního zemědělství či satelitní navigace. Komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Janusz Wojciechowski informoval o situaci na Ukrajině, zejména s ohledem na obchod mezi EU a Ukrajinou, který se postupně stabilizuje, dopady války na Ukrajině na vnitřní trh EU s obilím byly podle Wojciechowskiho jen minimální. V reakci na podporu novým genomickým technikám komisař uvedl, že Evropská komise plánuje předložení legislativního návrhu pro nové genomické techniky na druhé čtvrtletí roku 2023. Jednotliví ministři zemědělství pak během diskusí akcentovali zejména problematiku energetické krize, potravinového zabezpečení a potřebu mezinárodní spolupráce. Polsko informovalo o dopise, který hodlá předložit na řádném zasedání Rady ministrů zemědělství dne. Dopis by jménem delegací, které by se ho rozhodly podpořit, vyzýval Evropskou komisi ke zpracování doplňujícího a lepšího posouzení dopadů implementace návrhu nařízení o udržitelném používání pesticidů. Posouzení dopadů, které Komise předložila společně s návrhem nařízení dne 22. 6. 2022, podle Polska nebere v úvahu dopad války na Ukrajině na celosvětové potravinové zabezpečení a z toho vyplývající hrozby pro EU. Pro informaci – předseda Výboru Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova Norbert Lins (DE, EPP) vyzval Komisi v uplynulém týdnu k celkové revizi návrhu nařízení o udržitelném používání pesticidů, ten červnový podle Linse zcela opomíjí důsledky jeho implementace na potravinové zabezpečení.

Z diskuse ministrů dále zaznělo:

Nutnost zajištění potravinového zabezpečení – MT, LU, RO, BG, SE, EE, ES, NL, LV, FR, DE

Posílení flexibility členským státům při řešení potravinového zabezpečení – MT, EE

Podpora novým genomickým technikám – MT, RO, PT, EE, LT, IE, EE, DK, BE, SK

Výzva k opatrnosti v otázce nových genomických technik, princip předběžné opatrnosti – SI

Odmítnutí GMO – SK

Nutnost zajištění adekvátních příjmů zemědělcům – RO, SI

Řešení růstu cen energií na evropské úrovni – SK

Možné negativní dopady redukce pesticidů v EU na zemědělsko-potravinářskou produkci – EE, HU, PL

Zaměření se na budování udržitelných potravinových systémů ve třetích zemích – NL, FR, IT

Obavy ze závislosti na dovozu ze třetích zemí – AT

Podpora zachování volného obchodu – SE, DK

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 26. 9. 2022

EU: Rada pro zemědělství a rybolov 26. září 2022

Udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin

Na žádost delegace PL (podporované AU, BG, EE, HU, LT, MT, RO, SL, SK, IT) ministři projednali návrh Komise na revizi směrnice o udržitelném používání pesticidů. Delegace jsou „velmi znepokojeny kvalitou navrhovaného právního předpisu EU s ohledem na dopad, který by návrh mohl mít na různá odvětví“, členské státy vyzývají Komisi, aby přezkoumala a zlepšila posouzení dopadů, a tvrdí, že návrh Komise správně nezohledňuje dopad návrhu právního předpisu na bezpečnost potravin a že se nezabývá zvýšenou závislostí EU na dovozu potravin, snížením odolnosti EU vůči krizovým událostem narušujícím dodavatelské řetězce (mj. např. válka na Ukrajině, Covid-19), dopad možného zákazu přípravků na ochranu plodin v citlivých oblastech; specifické problémy členských států a dopad postupného vyřazování některých látek považovaných za „škodlivé“ a jejich nahrazování „méně účinnými nebo nedostatečně testovanými“ nechemickými produkty. Z těchto důvodů delegace žádají o důkladné posouzení dopadů před přijetím jakýchkoli legislativních opatření v této věci.

Členské státy tvrdí, že posouzení dopadů, z něhož navrhované nařízení vychází, nezohledňuje dopad války na Ukrajině na celosvětovou potravinovou bezpečnost a z toho vyplývající hrozby pro EU a že ze stejného důvodu některé údaje a analýzy použité jako základ pro posouzení dopadů již nejsou platné. V posouzení dopadů navíc chybí hloubkové analýzy hospodářských a sociálních dopadů navrhovaných právních předpisů, včetně zabezpečení potravin, dopadu na zemědělskou produkci EU, závislosti na dovozu potravin, ani dopadu na malé a střední podniky, hospodářského a sociálního dopadu administrativních povinností uložených zemědělcům, dopadu na globální biologickou rozmanitost.

Celkově delegace podpořily iniciativu polské delegace, která požádala o revizi posouzení dopadů.

DE upřednostňuje současný návrh vycházející ze stávajícího posouzení dopadů, který považuje za dostatečný, připouští omezení používání pesticidů v citlivých oblastech, podporuje opatření na pomoc zemědělcům, redukuje námitky proti používání pesticidů.

FR, IT vznesly připomínku k dopadům na doložky o reciprocitě a možnému zvýšení dovozu.

Komisařka Kyriakides reagovala na členské státy a zdůraznila, že tento legislativní návrh je velmi důležitý a vyvolal zájmy mnoha zúčastněných stran (např. během období zpětné vazby k tomuto návrhu bylo napočítáno více než 9000 připomínek). Udržitelnost zemědělských systémů je majákem EU, a aby jí bylo dosaženo, neměl by být výrobní systém příliš závislý na některých vstupech. Připustila však, že změna zemědělského modelu bude mít náklady, které budou dotovány prostřednictvím SZP.

Ke stanovení cílů uvedla, že členské státy musí přispět a zachovat ambice v rámci flexibility, která je umožněna na základě historických údajů; v citlivých oblastech je Komise ochotna hledat pragmatická řešení s členskými státy, uvedla.

Označování potravin

Diskuse za zavřenými dveřmi: Během polední přestávky proběhla neformální diskuse o původně brzy zveřejněném legislativním návrhu Komise na revizi nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (odloženo na první čtvrtletí roku 2023). Legislativní balíček bude zahrnovat nová pravidla pro označování výživové hodnoty, označování data, označování původu a také označování alkoholických nápojů. Předmětem diskuse byla změna designu etiket a zlepšení informačních opatření pro spotřebitele. Interní zdroje potvrzují, že předsednictví se snaží nastavit debatu o označování výživových hodnot nad rámec „pro nebo proti“ NutriScore.

K nastolení debaty předsednictví připravilo dvě otázky, v nichž se zejména ptá, zda jsou delegace dostatečně spokojeny se současnou dispozicí předpisů týkajících se pravidel pro označování původu/místa provenience a data a zda jsou současná pravidla pro označování na přední straně obalu dostatečná, nebo zda je třeba se více zaměřit na vzdělávání spotřebitelů směrem ke zdravějšímu životnímu stylu a na schopnost porozumět již poskytnutým informacím.

AREV S PODPOROU FARM EUROPE/4. 10. 2022/ JS (KRÁCENO)

Situace na trhu v zemědělství, hodnocení COPA/COGECA (červen – září 2022)

Zatímco spotřebitelské ceny v eurozóně dosáhly rekordní úrovně již v červenci, kdy vzrostly o 8,9 %, srpnový nárůst byl podle údajů Eurostatu nejvyšší v historii a činil 9,1 %. Podle indexu cen potravin FAO, který v srpnu dosáhl v průměru 138,0 bodu, jsou světové ceny potravin u většiny komodit stále téměř o 8 % vyšší než před rokem, a to i přes mírný pokles v minulém měsíci. Kromě rostoucí míry inflace budou potíže zemědělců dále prohlubovat rychle rostoucí ceny energií, problémy s dostupností hnojiv a cenové tlaky. Rostoucí nedostatek dodávek minerálních hnojiv v EU (a rostoucí tlak na jejich ceny) ovlivní zásobení pozemků živinami pro vegetační rok 2023 a následně vyvolá tlak na výnosy a kvalitu.

Tato situace představuje pro komunitu producentů mnoho nejistot, zejména pro ty, kteří při skladování svých produktů potřebují ve velké míře chlazení. Nechat potraviny zkazit nepřipadá v úvahu, protože od ruské okupace Ukrajiny se potravinová bezpečnost a cenová dostupnost staly kritickými. Zemědělství v EU bylo těžce zasaženo současnými klimatickými jevy, jako je sucho, které nepochybně ovlivní úrodu ve všech odvětvích. První zprávy naznačují, že chovatelé hospodářských zvířat diverzifikovali své plány pěstování a skladování, aby zajistili zásoby krmiva. Mezi opatření, která členové Copa-Cogeca přijali, aby se vypořádali se suchem, patří především snížení velikosti stád, používání zavlažovacích systémů nebo systémů šetřících vodu a skladování krmiva a sušené píce pro budoucí použití.

Dosažení cílů Unie v oblasti vytváření zdravějších a udržitelnějších potravinových systémů nebylo nikdy obtížnější. Zelenou dohodu nemůžeme realizovat za každou cenu a na úkor našeho zemědělství. Dostupných vstupů ubývá kvůli rostoucímu tlaku na větší ochranu životního prostředí a zároveň se toto odvětví stává zranitelnějším v důsledku změny klimatu a čelí problémům, jako je napadení škůdci, nové choroby a rostoucí náklady na produkci. Je nezbytné, aby EU poskytla zemědělcům další nástroje a možnosti, jak najít účinné alternativy ochrany plodin a zachovat jejich životaschopnost a ziskovost. Kromě toho musí členské státy poskytnout doplňkové nástroje k zachování a rozšíření opatření k řízení rizik (např. zemědělské pojištění) a přijmout konkrétní opatření v oblasti vodního hospodářství (např. modernizace zavlažovacích systémů, zlepšení kapacity zásobníků vody).

Odvětvová analýza: Víno

Vzhledem k vysokým teplotám se začátek sklizně hroznů posunul; některé odrůdy se sklízely již v srpnu. Pokud jde o produkci, zdá se, že většina vinařských zemí má nižší výnosy. V Itálii se očekává mírně nižší produkce než v roce 2021. Naproti tomu ve Španělsku se očekává, že sucho povede k poklesu o 10,5 %. Očekává se, že vysoké teploty v Portugalsku povedou k 10% poklesu produkce. Ve Francii by vinice zasažené jarními mrazy, krupobitím, vlnou veder a nedávným suchem měly přesto přinést vyšší úrodu než historicky nejnižší sklizeň v roce 2021/2022, která však bude stále pod pětiletým průměrem. Nižší sklizeň v roce 2022/23 se očekává také v Rakousku (–2 %) a ve Slovinsku (–20 %). Celkově se očekává, že nižší výnosy budou částečně kompenzovány vynikající kvalitou vín, protože se nevyskytly žádné problémy týkající se ochrany plodin.

C/C, 16. 9. 2022, JS (KRÁCENO)

AREV vyjadřuje obavy evropského vinařského odvětví komisaři pro zemědělství a rozvoj venkova

Tisková zpráva, 29. října 2022 – Snížení používání přípravků na ochranu rostlin, omezení používání hnojiv, nová pravidla pro označování vína, převod správy zeměpisných označení a vylidňování venkovských oblastí byly hlavními tématy setkání prezidenta Sdružení evropských vinařských regionů (AREV) Emiliana Garcíi-Page Sáncheze a komisaře pro zemědělství a rozvoj venkova Janusze Wojciechowského.

Minulý čtvrtek se prezident AREV Emiliano García-Page Sánchez setkal s komisařem pro zemědělství a rozvoj venkova Januszem Wojciechowským, aby mu vysvětlil aktuální problémy evropského vinařského odvětví.

Na pozadí národních strategických plánů předložených členskými státy pro novou SZP 2023–2027 čelí odvětví obtížným výzvám, jako jsou nová pravidla pro používání přípravků na ochranu rostlin, omezení používání hnojiv a označování výživových hodnot, která ▸

jsou stanovena v Evropské zelené dohodě a souvisejících strategiích, jako je „od zemědělce ke spotřebiteli“, v kontextu poznamenaném nedávnou pandemií COVID a ruskou agresí proti Ukrajině nebo nedávnými a stále častějšími klimatickými katastrofami v Evropě.

I když definice národních strategických plánů představuje model pro pětileté financování evropského vinařského odvětví, existují v rámci SZP určité prvky, které, pokud nebudou správně formulovány, ohrožují odvětví. Odvětví, které nejenže staví Evropu na přední místo ve světové produkci vína, ale také hraje v ní důležitou roli, je zdrojem bohatství a zaměstnanosti a zásadně přispívá k boji proti vylidňování a k zachování evropské kultury.

Snížení používání pesticidů a hnojiv

Hlavním bodem jednání byla zvláštní citlivost k ekologické produkci a udržitelnosti, kterou AREV považuje za správnou cestu vpřed, přičemž je třeba mít na paměti, že vzhledem k nedávným obtížím, které se objevily, jako je krize COVID a válka na Ukrajině, je třeba přizpůsobit uplatňovaná opatření tak, aby lépe odrážela realitu vinařů a zemědělsko-potravinářského odvětví obecně.

Snížení používání přípravků na ochranu rostlin o 50 %, omezení jejich používání v chráněných oblastech – citlivých oblastech – a omezení hnojiv, které bylo navrženo bez jakékoli alternativy, byly některé z bodů předložených na stůl v době, kdy je požadována potravinová nezávislost, kdy je třeba zachovat úroveň produkce a kdy tato omezení ztěžují životaschopnost zemědělských podniků.

Návrh nařízení o omezení používání přípravků na ochranu rostlin, který je v současné době projednáván v Evropské radě a Parlamentu, by měl zohlednit rozdíly mezi jednotlivými státy, regiony a odvětvími. Takové snížení používání, zejména nejtoxičtějších pesticidů, musí být navíc založeno na studiích a analýzách, které ho podporují.

Označování vína

Dalším bodem byla obava odvětví ze změny označování. Protože víno je třeba považovat za potravinu, a nikoli za lihovinu, neměly by se tyto dva pojmy směšovat a víno by nemělo podléhat omezením a podmiňujícím faktorům jiných alkoholických nápojů.

V této oblasti bylo jednou z otázek označování výživové hodnoty, kdy vzhledem k neexistenci harmonizovaného systému s nadřazenou vizí vyvážených kritérií vznikly systémy, jako je NUTRISCORE, které obsahují hodnotící kritéria, jež při posuzování nebo určování označení nezohledňují vyváženost faktorů, což vytváří nejistotu nejen pro odvětví, ale také pro spotřebitele, kteří hledají jednoduché, jasné a úplné řešení, aby měli k dispozici všechny informace, které potřebují k informovanému výběru.

Po ukvapeném pokusu prosadit zprávu BECA (Zvláštní výbor pro boj proti rakovině), jejíž znění bylo naštěstí před přijetím zmírněno, vyvolává otázky v označování a staví odvětví do nejistoty, kterou je třeba vyjasnit. Je třeba definovat a rozvíjet podmínky pro nutriční označování vína, aby bylo zajištěno vyvážené a spravedlivé pokrytí a kritéria pro dodržování právních povinností, a to s ohledem na průřezovou úlohu tohoto hospodářského odvětví ve společnosti jako výrazu kultury a způsobu života evropských vinařských regionů.

Přestože označování spadá do kompetence komisaře pro zdraví a bezpečnost potravin, AREV považuje za zásadní, aby komisař pro zemědělství a rozvoj venkova jako nejvyšší evropský představitel odpovědný za toto odvětví věděl o skutečných problémech v tomto odvětví, aby mohl v rámci svých pravomocí zasáhnout a vykonávat svůj dohled, neboť má dopad na vinařské produkty, a tedy na celou socioekonomickou, environmentální a kulturní strukturu Evropy.

Správa zeměpisných označení

Proces správy zeměpisných označení v potravinářském odvětví a jejich případný převod na Evropský úřad duševního vlastnictví (EUIPO) byl dalším tématem, u kterého AREV zdůraznil, že je důležité, aby orgány Evropské komise a odborníci v potravinářském odvětví nadále kontrolovali řízení tohoto procesu.

Vylidňování venkovských oblastí

AREV rovněž vyzdvihlo úsilí regionů o zapojení mladých lidí a žen do zemědělsko-potravinářského odvětví, a to navzdory všem obtížím, aby se zabránilo vylidňování – což je důležitý cíl, který sdílí i pan komisař – a aby se podpořily inovace v tomto odvětví.

Komisař na úvod poděkoval producentům a celému zemědělsko-potravinářskému a vinařskému odvětví za jejich roli v těchto těžkých časech a ocenil jejich odolnost a flexibilitu v obtížných situacích, jako je COVID a brexit. Se zájmem vzal na vědomí také obavy, které vyjádřil AREV, a zavázal se je prozkoumat a přispět v oblastech, které spadají do jeho kompetence. Navrhl také, aby se posílila spolupráce mezi AREV a odvětvím s různými správními orgány s cílem podpořit výrobce a pomoci jim překonat obtíže spojené s těmito výzvami, přičemž zdůraznil, že bezpečnost potravin v Evropské unii se týká všech, přičemž bezpečnost samotných výrobců musí být vždy zaručena.

V tomto systému spolupráce mezi institucemi hraje AREV referenční roli, která je charakteristická povahou jeho struktury, neboť se skládá ze zástupců evropských vinařských regionů z odborného a politického sektoru a ze svého zastoupení v Bruselu funguje jako přímá komunikační linka mezi odvětvím a zástupci evropských institucí. AREV považuje setkání s komisařem za pozitivní, protože bylo nutné vyměnit si názory a stanoviska z první ruky, aby se dále rozvíjela role AREV jako zástupce a obhájce vinařství a vinařů v Evropě.

AYNARD DE CLERMONT TONNERRE (ZÁSTUPCE GENERÁLNÍHO TAJEMNÍKA AREV)/JS

Udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin

Komise postoupila svůj návrh spoluzákonodárcům v červnu 2022 a Zemědělský výbor EP (ComAgri) přivítal jednoho z jejích zástupců, aby představil výsledky analýzy dopadů tohoto dokumentu a umožnil poslancům EP o této iniciativě dále diskutovat. Cílem návrhu je dosáhnout jednoho z cílů strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ (F2F), kterým je snížení používání chemických pesticidů o 50 % a rizik spojených s chemickými látkami do roku 2030. Komise ve svém návrhu umožňuje členským státům, aby si stanovily své vnitrostátní cíle snížení, které budou závazné. Návrh nařízení má nahradit stávající směrnici. V Evropském parlamentu si kompetence rozdělí výbory ENVI (životní prostředí) a AGRI (zemědělství), v této věci však ještě musí být dosaženo kompromisu.

Evropská komise

Andrew Owen-Griffiths (náměstek generálního ředitele pro udržitelnost potravin na GŘ SANTE) připustil, že snižování množství přípravků na ochranu ▸

rostlin (POR) je velmi obtížné a kontroverzní téma. Cíl, který se návrh nařízení snaží řešit, není nový. Ve skutečnosti orgány EU pracují na právním rámci již od roku 2006. Uvedl však, že cíle nebyly splněny, zejména ty, které se týkají udržitelného používání pesticidů. Pan Owen-Griffiths vysvětlil hlavní závěry hodnocení dopadů a uvedl, že z hodnocení vyplývá, že existují problémy s prováděním stávajících právních předpisů: neexistují rovné podmínky mezi členskými státy, problémy s prosazováním, regionální a místní rozdíly ve výkladu právních předpisů, nerovnoměrné a neúplné provádění v členských státech má za následek velmi obtížné provádění směrnice. Kromě toho si členské státy nestanovují žádné výhledové cíle. Národní akční plány nejsou řádně využívány. Implementace je proměnlivá a obtížně se hodnotí.

Pokud jde o účinnost opatření, Komise vyhodnotila, že přínosy navrhovaných právních předpisů převažují nad náklady, ale mnoho z těchto nákladů dopadá na zemědělce, a proto zemědělci potřebují další podporu. Podle názoru Komise jsou cíle návrhu stále velmi relevantní. Ačkoli existují teoretické vazby na SZP, v konkrétním případě tomu tak není. V závěrech se uvádí, že Zelená dohoda a F2F stanovují jiný rámec, který je ambicióznější, takže současné nastavení tomuto úkolu nevyhovuje. Bude to mít sociální a environmentální přínos, nicméně jsou zapotřebí další opatření z jiných právních předpisů. Kromě toho jsou monitorování a dostupnost údajů omezené, což ztěžuje vypracování úplného hodnocení opatření. Zástupce Komise připustil, že nové technologie nejsou dostatečně využívány uživateli pesticidů. Členské státy však budou mít možnost stanovit své vzorce, aby dosáhly jejich 50% snížení používání. Ekologicky citlivé oblasti budou stále více chráněny.

Poslanci Evropského parlamentu

Lins (EPP), předseda Zemědělského výboru, před tím, než předal slovo svým kolegům, učinil poznámku k tomu, že během prezentace Komise ani jednou nezaznělo, jaké důsledky bude mít revize legislativy na bezpečnost potravin, tedy že tuto otázku Komise nepovažuje za důležitou.

Naprostá většina poslanců Evropského parlamentu, kteří vystoupili, se ostře postavili proti přístupu Komise a kritizovali předloženou zprávu a skutečnost, že bez ohledu na nedostatek údajů Komise přesto přijala opatření a zvýšila cíle pro snížení emisí. Velká většina řečníků vyjádřila obavy z důsledků pro potravinovou bezpečnost EU, mezinárodní obchod, zemědělské výnosy, zejména s ohledem na důsledky války na Ukrajině, povětrnostní podmínky a pandemii Covid, která tvrdě zasáhla zemědělce a zemědělskou produktivitu. Poslanci rovněž kritizovali Komisi za to, že se o těchto otázkách, zejména o potravinové bezpečnosti, nezmiňuje ve svých hodnoceních dopadů.

Dorfmann (EPP) zdůraznil skutečnost, že zemědělci budou jako vždy těmi, kdo pocítí nejtvrdší dopady těchto opatření. Poukázal na to, že důvodem nedosažení cílů je možná i změna situace v souvislosti s novými škůdci v EU, a obvinil Komisi, že tuto proměnnou ve svých expozicích nezohledňuje. Posouzení dopadů nezahrnuje žádné důsledky pro výrobu, mezinárodní obchod, potravinovou bezpečnost: jaké by byly důsledky pro tato odvětví?

Aguileraová (S&D) vyjádřila určité pochybnosti o solidnosti prohlášení Komise, zejména o tom, že pokud je nedostatek údajů skutečný, jak by Komise vyhodnotila, že cílů nebylo dosaženo? Proto naléhala na nalezení řešení, jak stávající mezeru v údajích zaplnit. Ptala se na důsledky pro mezinárodní obchod, zejména na to, že Evropa by nakonec mohla dovážet více produktů, které jsou pěstovány jinde podle neudržitelných postupů.

Müllerová (Renew) poukázala na skutečnost, že návrh může mít určité dopady na narušení hospodářské soutěže mezi členskými státy. Dále uvedla, že Komise by měla zajistit, abychom mohli mít i nadále plynulé zásobování potravinami. Navíc nikdo neprokázal, že snížení o 50 % lze provést, zdůraznila. Německá europoslankyně argumentovala, že méně POR znamená menší výnosy a méně kvalitní potraviny, kromě toho, že náklady ponesou hlavně zemědělci. Jaké to bude mít důsledky pro spotřebitele?, proč má zemědělec platit za to, že spotřebitel bude mít méně pesticidů?, ptala se.

Häusling (Zelení) ve svém vystoupení uvedl, že hlavním problémem je ztráta biologické rozmanitosti a změna klimatu, a to je priorita. Tvrdil, že příčinou masivního úbytku hmyzu jsou POR. Zemědělci tak musí převzít svou odpovědnost. EU se musí stát předním činitelem v ochraně přírody. Nicméně je třeba rozlišovat mezi biologickými a chemickými pesticidy a přípravky, které přírodu a zemědělce neohrožují, a těmi, které je ohrožují.

Lebreton (ID) poukázal na to, že zemědělci již v minulých desetiletích vynaložili obrovské úsilí, aby snížili používání POR. Obavy o životní prostředí a zdraví jsou zcela legitimní, nicméně se zeptal, co potravinová bezpečnost, zejména v souvislosti s probíhající válkou na Ukrajině? Konstatoval, že cíl snížení o 50 % je příliš vysoký a zcela vytržený z kontextu.

Vrecionová (ECR) a Schreijer-Pierikoá (EPP) se dotázaly Komise na alternativy POR, které by byly zemědělcům nabídnuty, pokud jsou požádáni o snížení současného používání, čím by je měli nahradit?

Kokkalis (Levice) uvedl, že chybějící údaje jsou vážným problémem, a zeptal se, zda nové nařízení o statistických údajích bude mít na tuto záležitost dopad.

Christensen (Renew), Huitema (Renew), Sanderová (EPP) argumentovali, že jakékoli nové technologie mohou pomoci snížit POR, přičemž jako preferované řešení pro dosažení tohoto cíle zmínili nové genomické techniky.

Schneider (S&D) uvedl, že nemá smysl, aby se v případě, že nejsou k dispozici údaje, rozhodovalo o zvýšení redukčních cílů. Připojil se ke svým kolegům a kritizoval skutečnost, že nebyly zmíněny dopady na výnosy, ceny, ziskovost zemědělců, skutečnost, že někteří spotřebitelé si nebudou moci dovolit zdravé potraviny.

Kuzmiuk (ECR): je nespravedlivé navrhovat stejné redukční cíle, vzhledem k tomu, že východiska členských států jsou velmi odlišná.

Metzová (Zelení) namítla, že není pravda, že snížení používání POR sníží výnosy. Požádala o rozbor nákladů na negativní externality jejich používání.

AREV S PODPOROU FARM EUROPE/5. 10. 2022/JS (KRÁCENO)

Prodloužení povolení glyfosátu je stále nejisté

Dne 14. října mělo být přijato rozhodnutí o návrhu Komise povolit glyfosát na přechodnou dobu dalšího roku, tedy do 15. prosince 2023. Ve Stálém výboru Evropské komise pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva (SCoPAFF) měli zastánci návrhu většinu, ale neexistovala ▸

tzv. kvalifikovaná většina pro nebo proti návrhu. Chorvatsko, Lucembursko a Malta hlasovaly proti prodloužení, Německo, Francie a Slovinsko se zdržely hlasování. Rozhodnutí nyní přijme odvolací výbor SCoPAFF. Hlasování se zde pravděpodobně uskuteční nejpozději do tří týdnů. Pokud země EU opět nerozhodnou pro nebo proti opětovnému povolení, může Komise svůj návrh na povolení provést. Pokud bude kvalifikovaná většina hlasů proti opětovnému povolení, platnost povolení skončí 15. prosince 2022.

O tom, zda bude glyfosát v EU nadále pravidelně povolován, by se mělo rozhodnout již letos. Potřebné posouzení rizik ze strany Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) však pravděpodobně nebude k dispozici dříve než v červenci 2023. V rámci nového posouzení rizik Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) již koncem května letošního roku objasnila, že klasifikace glyfosátu jako karcinogenního není opodstatněná, což je základem návrhu Komise na dočasné pokračování povolení.

Spolkové ministerstvo zemědělství znovu upřesnilo, že používání glyfosátu bude v Německu od roku 2024 v každém případě zakázáno bez ohledu na rozhodnutí Bruselu. Německá vláda zdůvodnila své zdržení se hlasování tím, že by neměla stát v cestě formálnímu administrativnímu prodloužení povolení glyfosátu ze strany Komise EU na krátkou dobu. Prodloužení je rovněž nezbytné k „zajištění stability technického rozhodnutí o obnovení nebo neschválení v souvislosti se soudními přezkumy". Zároveň však upozornila Evropskou komisi, že při opětovném schvalování musí hrát rozhodující roli dopad glyfosátu na biologickou rozmanitost.

DDW/28. 10. 2022/JS

Evropská komise zveřejnila pracovní plán pro nadcházející měsíce

Sdělení Komise o hnojivech: 09/11/2022

Návrh nařízení o dokládání environmentálních tvrzení pomocí metod ekologické stopy výrobku/organizace (zelená tvrzení): 30/11/2022

Politický rámec pro biologické, biologicky rozložitelné a kompostovatelné plasty: 30/11/2022

Revize směrnice o obalech a obalových odpadech s cílem posílit základní požadavky na obaly a stanovit opatření a cíle pro předcházení vzniku obalových odpadů na úrovni EU: 30/11/2022

Udržitelná spotřeba zboží – podpora oprav a opětovného použití (právo na opravu): 30/11/2022

Certifikace odstraňování uhlíku: 30/11/2022

Revize směrnice o zdanění tabáku: 07/12/2022

Právně závazné cíle pro redukci objemu potravinového odpadu a ztrát: druhé čtvrtletí 2023

Návrh revize pravidel pro genové editace: druhé čtvrtletí 2023

Návrh pravidel pro zajištění zdravé půdy v EU: druhé čtvrtletí 2023

Návrh legislativního rámce pro udržitelné potravinové systémy: třetí čtvrtletí 2023

REACH: Revize nařízení o chemických látkách: čtvrté čtvrtletí 2023

Označování potravin na přední straně obalu: Komise zatím v aktualizovaných pracovních plánech neposkytla informace o tom, kdy plánuje tuto revizi předložit.

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 24. 10. 2022

Klimaticky neutrální burgundské vinařství

Rok 2050 je cílem klimatické neutrality v odvětví vína pro celou Francii, Burgundsko chce tohoto cíle dosáhnout o 15 let dříve. V roce 2035 by měl být tento vinařský region podle francouzských médií neutrální z hlediska emisí CO_2, jak uvádí sdružení Bureau interprofessionnel des vins de Bourgogne (BIVB). Toho má být dosaženo s podporou francouzské poradenské společnosti Adelphe, která „provedla mnoho přípravných prací", cituje deník Sudouest prezidenta BIVB Laurenta Delaunaye. Hlavním cílem je snížit emise CO_2 ve vinicích – o 60 %, což je podle BIVB maximální možné snížení. Zbývajících 40 % má být kompenzováno například výsadbou lesů.

Za účelem snížení emisí způsobených balením, přepravou a spotřebou energie ve sklepním hospodářství má být v nadcházejících týdnech vypracován tzv. akční plán. Jen obaly, především skleněné lahve, představují 34 % z 380 000 tun CO_2, které burgundské vinařství ročně vyprodukuje. Na druhém místě je logistika s 13 %. Delauney považuje lehkou skleněnou láhev za důležitý klíč k úspěchu v ochraně klimatu. Uvádí, že během deseti let se hmotnost láhve snížila o 200 gramů – aniž by si zákazníci stěžovali na nějaké problémy.

WEINWIRTSCHAFT/29. 9. 2022/JS

Sklizeň hroznů v roce 2022 ve Španělsku s regionálními rozdíly

Sklizeň hroznů ve Španělsku v roce 2022 je nižší než v předchozím roce. V některých regionech se však podařilo sklidit výrazně více moštu než v roce 2021. Ztráty utrpěly mimo jiné Andalusie (–19,9 %), Katalánsko (–22,6 %) a Kastílie-La Mancha (–9,47 %). Na Kastílii-La Manchu však připadá více než polovina celkové španělské produkce vína a moštu, která se v roce 2022 odhaduje na 37,3 milionu hektolitrů. V roce 2021 se ve Španělsku vyrobilo 40,0 mil. hl vína. Pozitivní zprávy přišly především z Extremadury (+17,40 %) a Navarry (+14,5 %). O něco více než v loňském roce sklidily také Kastílie-León, Baskicko a skupiny Baleárských a Kanárských ostrovů. Důvodem nízkých výnosů je pravděpodobně jednak intenzivní vlna veder, která zemi dlouho sužovala, a jednak částečně vydatné srážky, které spadly na východě země v polovině srpna, což mohlo rovněž vést ke snížení výnosů.

WEINWIRTSCHAFT/27. 10. 2022/JS

Rakousko: Sklizeň těsně pod úrovní loňského roku

Podle prognózy rakouského statistického úřadu bude sklizeň hroznů v roce 2022 o něco nižší než v předchozím roce a dosáhne 2,3 milionu hl, což znamená, že ročník 2022 bude mírně pod úrovní předchozího roku (2,46 milionu hl) i průměru období 2017 až 2021 (2,48 milionu hl). Zatímco v Burgenlandu (nízká sklizeň v předchozím roce) a Štýrsku se sklizeň oproti předchozímu roku mírně zvýšila, v Dolním Rakousku se letos pravděpodobně sklidí méně než v roce 2021. Zveřejněné údaje byly shromážděny v září, takže výkyvy jsou stále možné. V poslední době přibývá zpráv z odvětví, že výnosy nejsou tak špatné, jak se předpokládalo na začátku sklizně.

DER WINZER/3. 10. 2022/JS

Ročník 2022 ve Falci

Pfalz, druhá největší vinařská oblast v Německu, očekává v roce 2022 sklizeň 2,3–2,35 milionu hektolitrů, což je průměrný výsledek. Na podzimní tiskové konferenci Pfalzwein e.V. 18. října bylo oznámeno, že „ve sklepě jsou vína, která se nevyznačují přezrálostí a jejich obsah kyselin je v ideálním rozmezí pro zrání suchých vín". Přesto byl ročník doprovázen extrémy. Byl výjimečný, s brzkým kvetením již v květnu a nebývalým suchem, dva měsíce téměř nepršelo. To vystavilo stresu zejména mladé výsadby. Na začátku sklizně pak náhle přišly deště. Na druhou stranu region prošel rokem téměř bez jakéhokoli tlaku škůdců. Zatímco v jižní části Falce s těžšími půdami bylo možné dosáhnout vyšších výnosů, v oblasti Mittelhaardt s lehčími půdami byly výnosy spíše podprůměrné. Největší výzvou bude i v budoucnu sucho. Otázkou bude, jak dostat vodu do vinic. Kromě toho si réva musí zvyknout na teplo. Ryzlink rýnský se změní, ale zůstane hlavní odrůdou v regionu. Sauvignon blanc se bude stále více rozšiřovat a modré odrůdy budou velmi těžit z teplejších a sušších podmínek.

„Schutzgemeinschaft der Pfalz" (Ochranné sdružení Falce, obdoba našeho VOC) funguje už ve druhém volebním období. Hlavním úkolem spolku jako organizace pro správu názvů vín s chráněným původem pro vinařskou oblast Falc je utvářet profil vín s CHOP Pfalz a CHZO Pfalz Landwein v rámci nových vinařských právních předpisů. Ohledně dalšího vývoje Großlagen (jednotka sdružující více tratí) panují určité neshody, protože zájmy různých skupin se někdy velmi liší.

WEINWIRTSCHAFT/20. 10. 2022/JS

Libanon – velmi dobrá sklizeň hroznů

Suché a slunečné klima společně s vápencovou půdou vytváří ideální podmínky pro pěstování révy vinné. Zasněžené hory Libanonu a Anti-Libanonu hraničící se Sýrií poskytují vhodné podmínky vysoko položeným vinicím v nadmořské výšce kolem 1000 m n. m. Většina libanonských vinic se nachází v údolí Bekaa. K úrodné půdě je potřeba přičíst ještě přibližně 285 slunečných dní v roce, které letos přispěly ke zlepšení kvality a kvantity sklizených hroznů o cca 15 % oproti minulým létům. Dnes se v Libanonu pěstuje réva vinná na rozloze 2.120 ha. Vše nasvědčuje tomu, že sklizeň roku 2022 bude pro Libanon rekordní a Libanon poprvé překročí 9 milionů vyrobených lahví vína. Domácí spotřeba, i přes různé náboženské směry a vyznání, také roste a pohybuje se standardně kolem 5 milionů lahví vína ročně. Nejznámější libanonská vinařství jsou Chateau Ksara, Kefraya, Musar, Ixir a Chateau Ka. Nejčastěji pěstované odrůdy červených vín jsou Cabernet Sauvignon, Merlot, Syrah, Cabernet Franc a Caladoc. U bílých vín jsou to Saugnon blanc, Chardonnay, Muškát, Viognier a Obeidy.

Libanonskému vinařství se stabilně daří a vína jsou důležitou položkou libanonského exportu. V příštím roce se předpokládá nárůst exportu na úroveň 4 milionů lahví vína. Výrazný nárůst exportu s sebou přináší i komplikace v podobě nákupu lahví a korků. V těchto položkách je Libanon zcela závislý na dovozech vzhledem k tomu, že v regionu Blízkého východu není žádná sklárna, která umí vyrobit vinné lahve typu „bordeaux". Doporučení pro české sklárny je se v budoucnu na tento region zaměřit. O kvalitní vína je ve světě zájem a zákazníci jsou ochotni kvalitu cenově ocenit. Libanonská vinařství jsou jedny z mála místních podniků, které díky úspěšnému exportu generují volně směnitelné měny. S nadsázkou lze konstatovat, že díky tomu se drží libanonské vinařství nad vodou v době místní hospodářské recese.

PETR SOCHOR, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BEJRÚTU, E-MAIL: PETR_SOCHOR@MZV.CZ, 3. ŘÍJEN 2022

Snížení minimální cukernatosti v oblastech Mosel a Sasko

Podle vyhlášky o víně platné do 28. 10. 22 byl pro použití označení „Erstes Gewächs" vyžadován minimální obsah přírodního alkoholu 11 % obj. a pro použití označení „Großes Gewächs" 12 % obj. To bylo na žádost Spolkové rady změněno ve „Dvanácté vyhlášce o změně ustanovení vinařského zákona", která byla zveřejněna ve Spolkové sbírce zákonů dne 28. 10. 2022 a je tedy platná od 29. 10. 2022. Novinkou je, že minimální obsah přírodního alkoholu pro „Erstes Gewächs" byl snížen na 10,5 % obj. (17,6 °NM) pro pěstitelské oblasti Mosel a Sasko a zvláštní požadavek na minimální obsah přírodního alkoholu pro „Großes Gewächs" byl zrušen. V budoucnu budou minimální požadavky na cukernatost moštu pro „Erste Gewächs" platit i pro „Großes Gewächs".

Na žádost Spolkové rady byl vypuštěn také § 4a. Podle toho muselo být k žádosti o novou výsadbu v oblastech CHOP nebo CHZO přiloženo potvrzení spolkové země, že se plocha, o kterou se žádá, nachází v této oblasti. Důvodem vyškrtnutí, který uvedla Spolková rada, bylo, že v některých případech došlo k posunům hranic mezi žádostí a přídělem, o nichž Spolková agentura pro zemědělství a výživu (BLE), která byla za příděl odpovědná, nevěděla. Podle názoru Spolkové rady by v budoucnu měla BLE sama krátce před přidělením zkontrolovat, zda nové výsadby, které mají být schváleny, leží v příslušných hranicích oblasti.

DDW/28. 10. 2022/JS

Růst zásob vína v Itálii

Zásoby v italských vinařstvích se výrazně zvýšily. Podle poslední zprávy ministerstva zemědělství se rezervy zvýšily ve všech kategoriích. K 30. září 2022 bylo u výrobců uskladněno 39,2 mil. hektolitrů vína, což je o 6,4 % více než ve stejném období loňského roku. U moštu bylo vypočteno zvýšení o 28,4 % (11,5 mil. hl) a u vína v kvasném procesu je uvedeno zvýšení o 50,9 % na 5,1 mil. hl. Výrazný nárůst kvasících mladých vín může být způsoben brzkou sklizní v mnoha regionech. Důvody vyšších zásob vína se zdají být zřejmé – i když vezmeme v úvahu, že do zásob je zahrnuto i předem objednané nebo prodané zboží, které ještě nebylo expedováno. Například objem vývozu se v prvním pololetí roku 2022 snížil o 1,5 %. Podle společnosti Nielsen klesl prodej vína v italském maloobchodě s potravinami v prvních devíti měsících roku o 7 %, což vedlo ke snížení počtu zakoupených lahví vína o 55 milionů.

Italský digitální registr výroby vína pokrývá nejméně 95 % celkové produkce. Nejvyšší zásoby má region Benátsko s 22,1 % celostátních zásob, k čemuž nejvíce přispívají provincie Verona (8,9 %) a Treviso (8,2 %). Prosecco má největší zásoby v zemi – 2,2 mil. hektolitrů.

WEINWIRTSCHAFT/20. 10. 2022/JS

Oddělení baskické části Rioja?

Spor o baskickou část Rioja, „Rioja Alavesa“, pokračuje. Ještě v prosinci 2021 byly zamítnuty plány na oddělení baskické části od zbytku DOCa Rioja. Nyní však baskická regionální vláda schválila DO „Arabako Mahastiak – Viñedos de Álava“. Reakce Consejo Regulador, kontrolní rady Rioja DOCa, na sebe nenechala dlouho čekat: „Kontrolní rada trvá na stanovisku, které plénum parlamentu v této věci již několikrát zaujalo: striktní odmítnutí.“ Baskové se chtějí oddělit od zbytku Rioja, protože jim vadí především hierarchie kvality – tedy tradiční pojmy Crianza, Reserva a Gran Reserva. Zde je pro kvalitu rozhodující vyzrávání v sudech a lahvích, která z baskického pohledu ignoruje příliš mnoho parametrů. Kromě toho jsou v obchodech k dostání Reserva a Gran Reserva za několik eur, ačkoli by měly být dražší.

Baskická strana již také zveřejnila předpisy pro DO Arabako Mahastiak – Viñedos de Álava. Na žádost ABRA není zahrnut systém stupňů vyzrálosti. Místo toho Baskové zpřísnili i další parametry a zcela vyřadili šumivá vína. V ostatních částech Rioja je ruční sklizeň povinná pouze pro kategorii „Viñedo Singular“ z jedné vinice a pro šumivá vína. V Baskicku je zásadně zakázána mechanizovaná sklizeň a jsou předepsány i malé nádoby na sklizeň hroznů. Maximální hektarové výnosy jsou také nižší než ve zbytku Rioja: V novém DO je povoleno maximálně 6 tun na hektar pro červené víno a maximálně 8 tun pro bílé víno. Dosud byly maximální výnosy v DOCa Rioja 6,5 tuny (červené) a 9 tun (bílé). Dalšími parametry jsou úžeji vymezená hustota výsadby (3 000 až 6 000 vinic na hektar oproti 2 850 až 10 000) a vyšší minimální obsah alkoholu. Kromě toho budou přijata zvláštní pravidla pro výrobu biovína.

WEINWIRTSCHAFT/20. 10. 2022/JS

Italské vinařství se potýká s dodatečnými náklady

Odvětvová asociace UIV a Vinitaly bijí na poplach po společném průzkumu v Itálii o nárůstu nákladů od ledna do září 2022: Podle průzkumu se bude muset odvětví vypořádat s dodatečnými náklady ve výši přibližně 1,5 miliardy eur. Šetření proběhlo v prvním říjnovém týdnu roku 2022 a panel představuje 30 % trhu. Nárůst cen „suchých“ surovin, jako jsou sklo, papír, karton, uzávěry a hliník, způsobují díru v pokladně ve výši 1 miliardy eur, a navíc prudký nárůst nákladů na energie o dalších 425 milionů eur. Od začátku roku do září 2022 se tyto náklady zvýšily o 83 %. Kromě toho je třeba vynaložit více peněz i na sudové víno, dopravu a mzdy. Podle průzkumů se veškeré náklady odvětví v roce 2022 zvýší o 28 procent.

Podle odhadu UIV-Vinitaly vína v prvních devíti měsících letošního roku zdražila v průměru o 6,6 %. Výrobci však požadovali zvýšení o 11 % v důsledku růstu výrobních nákladů, což se při jednáních nepodařilo prosadit. Vzniká tak rozdíl ve výši 600 milionů eur v nákladech, které nejsou pokryty příjmy a které musí italští vinaři nést, aby se udrželi na trhu. Nejhůře jsou postiženy malé podniky, které se zabývají pěstováním, vinifikací a lahvováním. Vinařský průmysl a družstva jsou však až na výjimky zasaženi rovněž. Dopad na prémiový segment je menší, jednak proto, že je schopen lépe absorbovat výkyvy, ale také proto, že trh je ochotnější akceptovat zvýšení cen. Výrobci proto budou muset část zvýšených nákladů absorbovat, aby je zcela nepřenesli na spotřebitele a zabránili tím nebezpečnému poklesu spotřeby.

WEINWIRTSCHAFT/12. 10. 2022/JS

Byl nalezen mikroorganismus, který zabraňuje chorobám způsobujícím odumírání kmínku révy

V současné době se ve francouzském Národním výzkumném ústavu pro zemědělství, potraviny a životní prostředí (INRAE) posuzuje velmi slibný biopesticid proti chorobám způsobujícím odumírání kmínku révy. V rámci projektu BIOBESTicid, který vede soukromá francouzská společnost Greencell, jež produkuje oomycety (řasovky), ve spolupráci s Francouzským institutem pro révu a víno (IFV), školkami Mercier a sedmi dalšími evropskými partnery, bude vinařskému odvětví poskytnut účinný a nákladově efektivní biopesticid proti chorobám způsobujícím odumírání kmínku révy.

Mikroorganismus, který byl identifikován a izolován v půdě vinic v Bordeaux v rámci doktorandského výzkumu, působí komplexně, převážně preventivně tím, že stimuluje přirozenou obranyschopnost rostliny. Společnost Greencell chce prostřednictvím projektu zvýšit svou výrobní kapacitu využitím udržitelné biomasy, jako jsou řepné řízky a cukrová melasa. Italská společnost Lamberti má za úkol formulovat přípravek tak, aby se optimalizovala jeho účinnost ve vinicích. Ve skleníkových pokusech oomyceta aplikovaná do půdy snížila rozsah rakoviny a nekróz ve dřevě kmínků vzniklých během procesu odumírání o 40–60 %. V letošním roce s posledním testovaným přípravkem dosáhli dokonce 80 %. Projekt má být ukončen na konci roku 2023, tedy po 42 měsících. Bude podána žádost o schválení účinné látky a další žádost o schválení na evropské úrovni. Povolení k uvedení účinné látky na trh však pravděpodobně nebude uděleno okamžitě, protože zatímco účinnost oomycety lze snadno prokázat ve skleníkových podmínkách, na vinicích bude trvat déle, protože choroby způsobené odumíráním jsou progresivní a nabývají různých forem v závislosti na ročníku, což ztěžuje získání výsledků.

VITISPHERE/12. 10. 2022/JS

O dvě třetiny méně vinařských podniků v Itálii

Vinařské odvětví v Itálii podléhá silným procesům koncentrace. Mezi lety 2010 a 2020 se počet podniků snížil o třetinu na 255 520. Od roku 2000 zanikly více než dvě třetiny vinařů. Podle údajů italského statistického úřadu Istat, které analyzovalo vinařské sdružení Unione Italiana Vini (UIV), bylo v Itálii ještě v roce 2000 celkem 791 000 vinařství. Do roku 2020 se tento počet snížil o 68 %, tedy 535 500. Vzhledem k tomu, že celková plocha vinic v Itálii zůstala v tomto období stabilní (636 000 ha, tj. +1 %), zatímco počet podniků se snížil, průměrná plocha vinic zemědělských podniků se zvýšila o 51 % na 2,5 hektaru. Rozdíly v jednotlivých regionech jsou však obrovské. Naproti tomu ve Francii má průměrné vinařství asi 20 hektarů.

Ve Friuli mají vinaři v průměru 5,5 hektaru a v Lombardii 4. V Benátsku se zjistilo 3,8 hektaru, v Toskánsku 3,6 hektaru, v Piemontu 3,4 hektaru, v Emilii-Romagně 3,3 hektaru, na Sicílii 2,9 hektaru a v Apulii 2,7 hektaru. Ostat-

ní regiony nedosahují průměrné výměry 2,5 hektaru. Zvláště malé struktury jsou v Ligurii a Valle d'Aosta a v Basilicatě a Kalábrii, kde vinařství vlastní v průměru méně než jeden hektar. Počet vinařských podniků v celé Itálii od roku 2000 neustále klesá.

Kvůli klučení, prodeji práv na výsadbu a opuštěným vinicím ztratila Sicílie podstatnou část své plochy vinic. Mezi lety 2000 a 2020 klesla jejich plocha ze 121 796 hektarů na 89 625 hektarů. Analýza zahrnuje také podíl vinařství na zemědělské půdě jednotlivých regionů. Nejvyšší je v malém Trentinu (43 %), následuje Benátsko (32 %). V Toskánsku a v Emilii-Romagni převažuje na 31 procentech zemědělské půdy réva vinná. V Kalábrii má odvětví vína nejmenší vliv na zemědělství (10 %), ale také v Lombardii tvoří pouze 13 %.

Tato strukturální změna ve vinařském odvětví je patrná ve většině evropských vinařských zemí. Italská vinařská krajina je však historicky podobně roztroušena jako rakouská, a proto je úbytek vinařských podniků ještě drastičtější. Také v Rakousku bylo od přelomu tisíciletí uzavřeno více než 60 % vinařských podniků.

WEINWIRTSCHAFT A DER WINZER/6. 10. A 11. 10. 2022/JS

Vinařská krajina v Champagne zvítězila proti větrným elektrárnám

Státní rada rozhodla, že žádné závažné důkazy neopravňují k odvolání, a definitivně potvrdila rozhodnutí odvolacího soudu v Nancy o zamítnutí plánů na výstavbu dvou větrných elektráren v Pocancy a Champigneul, oznámil v tiskové zprávě Pierre-Emmanuel Taittinger, předseda Mise světového dědictví Champagne. V sázce jsou plány na instalaci 13 větrných turbín v jedné z vyloučených oblastí vymezených po zápisu Champagne na seznam světového dědictví Unesco 4. července 2015. Od té doby má mise UNESCO a stát za úkol zajistit zachování integrity a autenticity „Champagne hillsides, houses and cellars“ a zabránit jakémukoli poškození jejich výjimečné hodnoty uznané UNESCO. Přepracování záměru větrných elektráren v roce 2015 stanovilo zásadu vyloučené zóny 10 km od vinic a 20 km pro pásmo bdělosti pro větrné elektrárny bez ohledu na jejich výšku.

Větrné turbíny v projektu Pocancy-Champigneul měly maximální výšku 150 metrů na špičce lopatek, což je více než výškový rozdíl mezi rovinou regionu Champagne a náhorní plošinou Brie, uvádí se v tiskové zprávě. Mise proto zdůraznila, že projekt by vytvořil společnou viditelnost se svahy vinic nacházejících se v blízkosti, což by ovlivnilo celistvost a autenticitu krajiny. Organizace Champagne hillsides, houses and cellars nicméně zdůrazňuje, že není proti rozvoji větrné energetiky, a zdůrazňuje, že k mnoha projektům nemá žádné připomínky.

VITISPHERE/7. 10. 2022/JS

Sklepy v oblasti Weinviertel jsou zapsány na seznamu kulturního dědictví UNESCO

Sklepy v rakouské vinařské oblasti Weinviertel představují zvláštní formu společenského soužití se zvyky a tradicemi pěstovanými po staletí. Důraz je vždy kladen na setkávání lidí ve sklepech a lisovnách. Weinviertelské sklepní uličky existují již po mnoho staletí a stále mají důležitý společenský význam pro místní obyvatele i turisty. Společenské praktiky kolem sklepů a lisoven ve Weinviertelu byly nyní zapsány do rakouského národního registru nehmotného kulturního dědictví. Patří k nim i „Köllastund“ (volně přeloženo „sklepní hodinka“), kde se pravidelně scházejí majitelé sklepů, aby „u sklenky vína přemýšleli o životě“, jak to popisuje UNESCO.

Když se ve vinném sklepě konají větší setkání s pozvanými hosty, říká se mu „Köllapartie“, kde jsou spontánní návštěvníci vždy vítáni. Důležitou součástí těchto společenských sklepních obchůzek je "Köllajausn" s převážně studenými pokrmy domácí nebo regionální výroby. Dalším výrazem ve sklepní kultuře Weinviertelu je „Köllamaunn“, který kdysi označoval majitele sklepa. Dnes znamená lidi, kteří pokračují ve sklepní kultuře Weinviertelu. Starají se o sklepy, udržují sklepní kulturu a předávají ji dál. Od roku 1990 bylo vyškoleno přibližně 660 průvodců sklepními uličkami a od roku 2012 je každoročně vybírán „Köllamaunn roku“, který se mimořádně zasloužil o témata sklepních uliček, vinné a sklepní kultury.

DER WINZER/17. 10. 2022/JS

Vliv slev v diskontu na kvalitu vína

Weinwirtschaft provádí degustace vín prodávaných v diskontu. Výsledky zejména letošního roku ukazují, že lze stanovit pouze nejméně špatného diskontního prodejce. Pouze o něco více než polovina ze všech 1 294 výrobků byla hodnocena jako vyhovující a zároveň 15,9 % jako vadné. Jedná se o nejhorší výsledek za poslední roky. Již v předchozím roce zaznamenala společnost Weinwirtschaft zřetelné zhoršení poté, co byl vývoj kvality vína v diskontu slibný. V letním a zimním testu v roce 2017 se míra pozitivity pohybovala v rozmezí 65,3 až 69,7 % a míra negativity v rozmezí 6,1 až 8,1 %.

Ani nejlepší z nejhorších, v letošním roce Penny, si nevede tak dobře jako nejhorší v roce 2017. Jedním z možných vysvětlení drastického vývoje je, že sleva trpí syndromem Long Covid. V letech 2020 a 2021 byly diskonty považovány za ztrátové. To bylo doprovázeno horší rotací vín v diskontu a nic není pro víno tak škodlivé jako doba stání v regálu. Ačkoli se v posledních měsících podařilo slevovým akcím znovu získat pozice tváří v tvář inflaci, v době nákupu na konci června to ještě nemělo vliv na regály se slevami.

WEINWIRTSCHAFT/29. 9. 2022/JS

Odrůdová skladba vinic v Německu v roce 2021

Německých 103 421 ha vinic tvoří z 68 % bílé a z 32 % modré odrůdy. Nejčastější z nich je s velkým odstupem Ryzlink rýnský (24 318 ha), následuje Pinot noir (11 602 ha) a Müller Thurgau (11 230 ha). Podíl bílých odrůd se přitom meziročně (2021/2020) změnil o 1,5 %. Významně narostl podíl PIWI odrůd, jejich plocha se meziročně zvýšila o 63 % (o 195 ha), v posledních letech se značně rozšiřuje Souvignier gris.

DDW 16-17/MIRIAM BERNER/JS

Rakousko: Aktuální situace pro zemědělské (vinařské)/živnostenské podniky

Zemědělský podnikatel, pokud nechce být veden z pohledu daní jako živnostník, nesmí přikupovat více než 25 % ▸

svých prodaných produktů. To znamená, že nákup vstupů jako nafta, hnojiva, obaly se do těchto 25 % nepočítají, ale např. hrozny, které pak třeba i dále zpracuje na víno, už ano. Ve vinařství platí ještě další podmínka pro nákup vína, moštu a hroznů. Má-li zůstat zemědělským podnikem, může přikoupit maximálně 2 t hroznů nebo 15 hl moštu či vína na každý hektar vinice, který obdělává.

DER WINZER/8-2022/JS

Prémie za převzetí zemědělského podniku ve Falci

Kdo chce v Porýní-Falci v dohledné době převzít zemědělský podnik, včetně vinařského, měl by si možná ještě chvíli počkat. V polovině září si strany vládní koalice (SPD, Bündnis 90/Die Grünen, FDP) vzpomněly, že se v koaliční smlouvě dohodly na zavedení příspěvku na převzetí a zahájení činnosti zemědělských podniků. Nyní tyto strany předložily v parlamentu odpovídající návrh, v němž vyzývají zemskou vládu, aby zahájila program převzetí zemědělských podniků a vyplácení startovacích dotací. Návrh byl přijat jednomyslně. Podle mluvčího FDP pro zemědělskou politiku má být plánovaná dotace v roce 2023 zavedena. Každý, kdo převezme zemědělský podnik a bude v něm pokračovat, by ji pak měl obdržet ve výši 45 000 eur.

DDW/29. 9. 2022/JS

Francie a Čína prohlubují spolupráci ve vinařství

Provincie Ningxia na severozápadě Číny v současnosti představuje jeden z nejvýznamnějších čínských vinařských regionů. Pěstování révy vinné se v této provincii rozmohlo v 80. letech minulého století, i když k jejímu samotnému zpracování na finální produkt zpočátku docházelo v jiných vinařsky rozvinutějších oblastech. Od přelomu tisíciletí však rostl jak tamější objem vinné produkce, tak i její kvalita, díky čemuž vína z této oblasti sbírají řadu ocenění na nejprestižnějších světových vinařských soutěžích. Ningxia navázalo spolupráci s odborníky, vinaři a pěstiteli z významných vinařských oblastí ve Francii, USA, Austrálii a mnoha dalších zemích.

Vláda má velké plány na další rozvoj tamějšího vinařství. Napomoci tomu má nový pilotní projekt, který byl oficiálně spuštěn v červenci minulého roku a na kterém se podílí čínské Ministerstvo zemědělství a záležitostí venkova, Ministerstvo průmyslu a informačních technologií a provinční vláda Ningxia. Do roku 2035 zde hodlají vybudovat oblast, která bude s plánovaným objemem produkce přesahující 600 milionů lahví ročně moci konkurovat i francouzskému Bordeaux.

Ve středu 7. září byl v Yinchuanu, hlavním městě provincie Ningxia, zahájen druhý ročník Mezinárodního veletrhu vinařské kultury a turismu. Druhý den veletrhu byla i slavnostně zahájena činnost Sino-francouzského vinařského institutu, jehož cílem bude prohloubit spolupráci mezi vinařskými oblastmi obou států, kulturní výměnu, kultivaci talentů. Institut bude organizovat školení, které pomohou čínským vinařům lépe prezentovat a propagovat své produkty.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, E-MAIL: ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ

Největší pašování vína v historii

Nelegálním obchodem s vínem v Číně uniklo na daních 17,5 milionu dolarů. Vína z Bordeaux v hodnotě 51,4 milionu dolarů se již několik let pašují přes čínské celnice. Vyšetřování čínské policie se zaměřilo na činnost obchodníka s vínem z Bordeaux se sídlem v Šanghaji. Dne 24. srpna 2022 bylo mezi Šanghají, Pekingem, Šen-čenem a Fu-čou zatčeno 39 osob, čínské úřady však totožnost čínského obchodníka s vínem Bordeaux nezveřejnily. Je známo, že obchodník s vínem, jehož jméno je oficiálně uváděno pouze jako Wu, prodává již více než deset let víno Bordeaux Grands Crus Classé mnoha čínským obchodníkům. Wu údajně spolu s dalšími dvěma obchodníky od roku 2017 plánoval dovoz vysoce hodnotných vín z Francie a dalších zemí do Číny na základě falešných faktur a celních prohlášení. Jednalo se o hustou a důmyslnou síť, v níž se víno dostávalo do pevninské Číny přes přístavy v Šanghaji, Pekingu a Šen-čenu na hranicích s Hongkongem díky pendlerům.

Na pašování se přišlo, když se zjistilo, že některá vína, která byla v oběhu na trhu ve Fu-čou, nesla jméno předního čínského dovozce vína: V Číně musí být na zadní etiketě dovážených vín uvedeny údaje o dovozci v čínštině, ale když úřady s dovozní společností hovořily, popřela, že by kdy tato vína na pevninský trh dovážela. Policie proto objevila další tisíce lahví prodávaných v Číně a dodávaných z hongkongského skladu Wuovy společnosti dalším čínským obchodníkům, kteří údajně využívali paralelní, zřejmě nelegální síť k pašování vín do pevninské Číny. Ještě se ukáže, kdo je hlavním strůjcem a jaká je odpovědnost jednotlivých zúčastněných stran. Sám Wu prý v tuto chvíli není zatčen, protože má pomáhat při řešení případu.

DER WINZER/12. 10. 2022/JS

Penfolds made in China

Penfolds, proslulá značka australského vinařského gigantu Treasury Wine Estates (TWE), nyní vyrábí také v čínské Ning-sia. První čínské víno Penfolds bude uvedeno na trh v říjnu, nejprve výhradně v Číně, ale v polovině roku 2023 se plánuje jeho uvedení na celosvětový trh. Vzhledem k vysokým trestním clům, která Čína uplatňuje vůči australským vínům, musela společnost TWE najít kreativní řešení, jak dále umístit svou oblíbenou značku na důležitém čínském trhu. Řešení se nyní nazývá „One by Penfolds“, řada vín sestávající ze čtyř různých vín se třemi různými původy (Francie, USA a Čína). Obal zachovává firemní identitu Penfolds s ikonickým nápisem, ale doplňuje etiketu obrazovými prvky izraelského umělce Oriho Toora, které mají zdůraznit příslušný původ vína. Společnost Penfolds při výrobě spolupracovala také s čínskou zemědělskou univerzitou, aby podpořila místní vinařské talenty a vinařskou oblast. Každé víno z nové řady bude k dostání za maloobchodní cenu 288 RMB (přibližně 1030 Kč) za láhev ve vybraných prodejnách kvalitních vín po celé Číně a také online.

WEINWIRTSCHAFT/29. 9. 2022/JS

Ukrajina, nový členský stát OIV

30. října 2022 se Ukrajina vrátí do Mezinárodní organizace pro révu a víno, čímž se počet členských států zvýší na 49. Ukrajina byla aktivním členem OIV ▸

v letech 1997–2008. Jako signatář dohody ze dne 3. dubna 2001 požádala země o opětovné přijetí do OIV ratifikací dohody 30. září, což bude dokončeno po třiceti dnech, tedy 30. 10. 2022.

Ukrajina má rozlohu vinic 41 800 hektarů, což ji řadí na 31. místo na světě, a v roce 2021 vyrobila 660 000 hektolitrů vína (přibližně jako ČR). Spotřeba vína se mírně zvyšovala až do vypuknutí války v roce 2022.

Členství v OIV umožňuje Ukrajině využívat informace, spolupráci a služby sítě přibližně 1000 odborníků. Tato spojení umožňují Ukrajině podílet se na zásadních rozhodnutích o rozvoji tohoto odvětví a dát najevo svůj hlas tím, že se stane jedním ze 49 rozhodujících subjektů v tak důležité oblasti. Spolupráce členských států v rámci OIV je klíčovým faktorem pro lepší komunikaci, účinnější legislativu, a tím i transparentnější a plodnější obchod v odvětví vína.

OIV/27. 10. 2022/JS

Kampaň usilující o zvýšení spotřeby alkoholu v Japonsku pod palbou kritiky

Japonský trh s alkoholickými nápoji se zmenšuje v důsledku demografických změn, jako je klesající porodnost, stárnutí populace a změny životního stylu v důsledku pandemie. Japonská vláda proto vyhlásila celostátní soutěž, která má po velkém propadu daňových příjmů z alkoholu povzbudit mladé lidi k jeho větší konzumaci. Kampaň „Sake viva“ pořádaná Národní daňovou agenturou (NTA) vyzvala osoby ve věku 20 až 39 let, aby přišli s podnikatelskými nápady, kterými by se zvrátil trend klesající spotřeby alkoholu, a zatraktivnilo by se jeho pití. NTA vyzvala soutěžící k vymýšlení nových produktů, designu a způsobů propagace domácího pití s cílem stimulovat poptávku mezi mladými lidmi. Účastníci byli rovněž vyzváni, aby prozkoumali metody prodeje s využitím virtuální reality. Soutěžící posílali své náměty do začátku září, v říjnu budou finalisté pozváni na konzultace, po nichž se v listopadu v Tokiu uskuteční finálové kolo. Vítěz získá podporu pro obchodní využití svého plánu.

Po zveřejnění soutěže se NTA dostala pod palbu kritiky. Mnozí kritizovali myšlenku státem podporované propagace nezdravého alkoholu mezi mladými lidmi a ptali se, proč byla vůbec pořádána. Upozorňovali také na rozpor s požadavkem vlády, aby se restaurace zdržely podávání alkoholu v době pandemie. Důvod je vysvětlován následovně. Zákon o zřízení ministerstva financí, pod který spadá NTA uvádí, že jejím úkolem je „zdravý rozvoj odvětví alkoholických nápojů“. Dnes tvoří daň z alkoholu pouze 1,7 % z celkových daní, v roce 1980 činila 5 %, ale od počátku éry Meidži až po začátek éry Šowa (1868 – 1926) byla hlavním zdrojem příjmů a tvořila 20 – 30 %. Z tohoto důvodu se v minulosti objevily snahy o zlepšení podmínek výrobců alkoholu s cílem zajistit stabilní daňové příjmy. Na daňových úřadech v regionech pracují specializovaní hodnotitelé, kteří analyzují a hodnotí kvalitu piva, saké, vína a šóčú. NTA již nějakou dobu organizuje a sponzoruje také akce zaměřené na alkohol.

Skutečnost, že zákon definuje podporu producentů alkoholických nápojů jako úkol státní daňové správy, je sama o sobě zastaralá. Ale kampaň Sake viva! je projektem, který se zaměřuje na kulturní aspekty výroby a spotřeby alkoholu a vzhledem k tomu, že propagovat alkoholický průmysl není snadné, bude zajímavé, s jakými nápady soutěžící přijdou.

IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, 26. ZÁŘÍ 2022, E-MAIL: IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ

Dovozci alkoholu do USA budou daňově zvýhodněni

Od 1. ledna 2023 přechází odpovědnost za správu daňových výhod obchodu s alkoholem z CBP na TTB. Přidělené daňové výhody pro dovozce piva, vína a destilovaných lihovin budou zpětně vráceny po podání žádosti u TTB.

Ustanovení zákona o modernizaci řemeslných nápojů (CBMA) stanoví snížené sazby nebo daňové úlevy pro pivo, víno a destilované lihoviny vyrobené ve Spojených státech nebo dovezené do Spojených států. Tyto daňové výhody CBMA jsou omezeny co do množství pro každého výrobce, včetně zahraničních výrobců. Zahraniční výrobci využívají daňové výhody CBMA tím, že je přiřazují americkým dovozcům svých výrobků. Američtí dovozci platí federální spotřební daň z dováženého piva, vína a destilovaných lihovin a musí obdržet postoupení daňových výhod CBMA od zahraničního výrobce, aby mohli využít daňových výhod CBMA.

Od roku 2018 do roku 2022 spravuje americká celní a pohraniční ochrana (CBP) daňová ustanovení CBMA týkající se dovážených produktů.

Změna zákona přenesla odpovědnost za správu daňových výhod CBMA pro dovážený alkohol z CBP na daňový úřad obchodu s tabákem a alkoholem (TTB), počínaje produkty přihlášenými ke spotřebě ve Spojených státech od 1. ledna 2023.

Zákon také změnil způsob, jakým budou dovozci využívat daňových výhod, které jim byly přiděleny. Od 1. ledna 2023 musí dovozci, kteří chtějí využít přidělených daňových výhod, zaplatit CBP plnou daňovou sazbu a následně podat TTB žádost o vrácení peněz.

ZDROJ: WWW.TTB.GOV, ZPRACOVAL TÝM ZAMĚSTNANCŮ ZAHRANIČNÍ KANCELÁŘE CZECHTRADE USA (CHICAGO)

Emirát Abú Dhabí zavádí nová pravidla pro prodej alkoholu

14.10.2022 – Regulační pravidla pro prodej a distribuci alkoholu v Abú Dhabí se mění. Každý podnik v tomto oboru má 6 měsíců na jejich splnění. Většina pravidel se zaměřuje na složení, přidávané látky a informace na etiketách jednotlivých druhů alkoholu. Dokument s nařízením byl zaslán všem podnikatelům a firmám 6. října 2022.

Mezi nové podmínky pro destiláty patří, že etylalkohol a destiláty musí být čistě přírodního původu a nesmí obsahovat stopy zbytkových pesticidů. Samozřejmostí je splnění zdravotní nezávadnosti dle místních pravidel, produkty nesmí vykazovat žádné známky metanolu nebo např. musí splňovat podmínku minimálního množství alkoholu 0,5 %.

Co se vína týče, jsou tu například nové limity pro obsah těžkých kovů, omezení obsahu kyselin anebo nutnost nepřítomnosti umělých barviv. Umělá barviva jsou nyní zakázána i v pivech, kde je jedinou výjimkou karamel.

Další úpravy se týkají především distributorů a zaměřují se na skladování a přepravu alkoholických nápojů. Ty se nesmí uchovávat v neadekvátních obalech a na teplých slunných místech, byla revidována teplota těchto skladů a také transport ke koncovým zákazníkům.

Drobné změny se zaměřují i na etikety. Ty musí obsahovat název produktu, ▸

zemi původu, expiraci (pokud se nejedná o produkty bez ní), jména a informace o výrobci a distributorech, procenta alkoholu, objem nápoje a další. Všechny údaje musí být v arabském nebo anglickém jazyce.

Pro více informací nebo zaslání originálního dokumentu mě neváhejte kontaktovat.

ZPRACOVAL: LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, E-MAIL: LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Poprvé v historii je konzumentů marihuany v USA více než kuřáků tabáku

V průzkumu agentury Gallup provedeném v červenci letošního roku uvedlo 16 % respondentů, že kouří pravidelní marihuanu, což je více než 11 % dotázaných, kteří kouří tabákové cigarety. Tento výsledek lze přičíst desetiletím trvající kampani proti tabáku v USA a řadě úspěšných snah o legalizaci marihuany v jednotlivých státech. Není tak vyloučeno, že konopný sektor pomalu vytlačuje slábnoucí moc kdysi mocného tabákového průmyslu.

Spotřeba cigaret v USA klesá od 60. let 20. století, kdy zpráva poradního výboru vysokého úředníka pro veřejné zdraví (Surgeon General of the United States) varovala, že cigarety jsou návykové a způsobují rakovinu. V následujících desetiletích řada vládou financovaných kampaní proti kouření v kombinaci se zdaněním tabákových výrobků, povinnými zdravotními varováními a omezeními balení postupně snižovala prodej cigaret. Producenti tabákových výrobků tak začali s vývojem nových produktů v různých modifikacích, např. vaping.

Nárůst užívání marihuany je novějším jevem. V průzkumu agentury Gallup z roku 1969 přiznala pouhá 4 % Američanů, že někdy marihuanu vyzkoušela. Toto číslo rychle rostlo v průběhu 70. let, ale během vrcholící války proti drogám na konci 80. a v 90. letech se ustálilo přibližně na 30 %. V posledním desetiletí, kdy jednotlivé státy USA začaly legalizovat konopí pro rekreační účely, začalo s marihuanou experimentovat stále více Američanů. Nyní téměř polovina účastníků průzkumu uvádí, že tuto drogu někdy vyzkoušela.

Prvním státem, který legalizoval konzumaci marihuany, bylo Colorado v roce 2012. Nyní, o deset let později, je marihuana legální v 19 amerických státech, Washingtonu D. C. a na Guamu. Další dva státy (Jižní Dakota a Maryland) dají šanci o legalizaci rozhodnout v nejbližších volbách v listopadu. Příliv nových uživatelů konopí je výzvou pro stávající i nové společnosti v tomto sektoru, který se odhaduje na 30 – 40 mld. USD.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., E-MAIL: PETR_JEZEK@MZV.CZ

Americká vláda bude zkoumat zahraniční vlastnictví zemědělské půdy

Republikáni v americkém Kongresu tento týden vyzvali vládní Úřad pro kontrolu hospodaření (Government Accountability Office), aby urgentně prošetřil zahraniční investice do zemědělské půdy v USA. Důvodem je potenciální hrozba pro národní bezpečnost, obchod a potravinové zabezpečení.

Obavy vzbuzují údajné ambice Číny na nákup půdy a zemědělských podniků na americkém území. Přestože podle dostupných informací drží čínské firmy pouhé 1 % rozlohy zemědělské půdy vlastněné zahraničními subjekty, shodují se zákonodárci i analytici na tom, že potřeba Číny mít více zemědělské půdy k uživení vlastního obyvatelstva vyvíjí tlak na rozšiřování vlastnictví amerických pozemků, a to legálními i nelegálními prostředky.

Několik čínských občanů se v posledních letech přiznalo ke spiknutí za účelem odcizení amerických technologií v zemědělství, např. vzorků nově vyšlechtěné kukuřice amerického gigantu Monsanto. To, že je americké zemědělství cílem čínských snah o posílení svého zemědělského sektoru a potravinové bezpečnosti, někdy i nezákonnými prostředky, konstatovala v květnu tohoto roku Komise pro ekonomické a bezpečnostní hodnocení USA a Číny amerického Kongresu.

Podle aktuálních údajů federálního ministerstva zemědělství (USDA) je v rukou zahraničních investorů v USA celkem zhruba 37,6 milionu akrů zemědělské půdy, tj. 15,1 mil. ha – tedy 3,5násobek celkového zemědělského půdního fondu v ČR. V USA jde nicméně o cca 3 % veškeré soukromě držené zemědělské půdy. Největší podíl americké zemědělské půdy v zahraniční držbě náleží investorům z Kanady (32 %). Subjekty z Nizozemska, Itálie, Velké Británie a Německa drží dohromady dalších 31 % zahraničních akvizic.

Určité obavy ohledně zahraničních investic do americké zemědělské půdy vyjádřili i demokratičtí zákonodárci, kteří v rámci pokračujících jednání o financování vlády podporují opatření, které má zabránit možnosti nákupu americké zemědělské půdy společnostmi vlastněnými Čínou, Ruskem, Severní Koreou a Íránem.

Pomyslnou „poslední kapkou“ k výše uvedené iniciativě amerických zákonodárců může být aktuální kauza, ve které chce jedna čínská společnost postavit mlýn na obiloviny v bezprostřední blízkosti základny amerického letectva v Severní Dakotě, kde se údajně nachází přísně tajné technologie pro bezpilotní letouny.

ZPRACOVAL: P. JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ, 7. 10. 2022

SAFE: Nutriscore se mění, ale problémy zůstávají – systém klame spotřebitele

Společnost SAFE zahájila kampaň „Na cestě k lepšímu označování výživových hodnot na přední straně obalu pro spotřebitele“ s cílem zvýšit povědomí o současné nedostatečné účinnosti nejpoužívanějšího evropského označování výživových hodnot na přední straně obalu.

Evropská komise v současné době zvažuje několik typů nutričního značení na přední straně obalu (FOPNL) s cílem vytvořit harmonizovaný systém značení ve všech členských státech, přičemž mezi zvažovanými možnostmi je i Nutri-Score.

Označení Nutri-Score však přináší různé problémy, které by v případě, že by bylo zvoleno v rámci harmonizovaného systému FOPNL v EU, představovalo pro veřejné zdraví velké riziko. SAFE se proto zasazuje o podporu přijetí lepšího systému na ochranu evropských spotřebitelů.

Mezi hlavní zjištění zprávy SAFE patří například, že srovnávací analýza Nutriscore s jinými systémy označování odhalila, že výsledky Nutriscore se často jeví jako mnohem příznivější ve vztahu k ultra zpracovaným výrobkům nebo výrobkům s vysokým obsahem cukru/sodíku/kalorií. Nutriscore změnil svůj ▸

algoritmus pro řadu kategorií, čímž nepřímo přiznal předchozí nedostatky, ale nedokázal plně vyřešit stávající problémy. Nutriscore nezohledňuje stupeň zpracování výrobků, čímž zvýhodňuje ultrazpracované potravinářské výrobky.

WWW.FOODNET.CZ, 22. 9. 2022

Milánská univerzita & SMEUnited: Systém značení výživových hodnot potravin Nutri-Score je příliš zjednodušující, nereflektuje potřeby specifických skupin spotřebitelů (například cukrovkářů) a nebude snadno implementovatelný pro malé podniky

Španělský europoslanec Jordi Cañas (Renew Europe) uspořádal dne 12/10/2022 ve spolupráci s politickým institutem Competere v Evropském parlamentu diskusi k problematice označování výživových hodnot potravin. Jednání se z europoslanců kromě Caňase účastnil ještě Herbert Dorfmann (EPP, IT) a Georgios Kyrtsos (Renew, GR). Diskuse se účastnili i zástupci akademické obce a evropských zájmových organizací. Profesor Michele Carruba z Milánské univerzity během svého vystoupení uvedl, že systém Nutri-Score je příliš zjednodušující, nesprávně hodnotí „nejzdravější" způsob výživy, takzvanou středomořskou dietu, naprosto opomíjí potřeby specifických skupin spotřebitelů, které trpí některými onemocněními (například cukrovkou). Carruba zdůraznil, že neexistuje zdravá a nezdravá potravina, ale zdravá a nezdravá výživa, a že je třeba při nastavování hodnotících systémů reflektovat i množství konzumované potraviny. Podpořil proto italský systém NutriInform Battery. Véronique Willems, zástupkyně evropského sdružení řemesel a malých a středních podniků SMEUnited, uvedla, že 93 % podniků v EU zaměstnává méně než deset zaměstnanců, přičemž průměrný počet zaměstnanců jsou čtyři. Pro takto malé podniky působící v potravinářském odvětví bude příliš složité reformulovat receptury tak, aby jim algoritmus Nutri-Score vycházel lépe. Nemají na to dostatek finančních prostředků ani lidského kapitálu. Vyjádřila proto obavu, že systém povede k tomu, že tradiční a řemeslné potraviny budou hodnoceny jako méně zdravé. Willems varovala před příliš zjednodušujícím systémem hodnocení Nutri-Score. Zástupce evropské SME Europe Horst Heitz pak varoval před tím, že by mohlo dojít k úplnému vytlačení potravin malých a středních producentů z obchodů, pokud by maloobchod začal upřednostňovat pouze výrobky hodnocené systémem Nutri-Score jako „A" nebo „B".

WWW.FOODNET.CZ, AUTOR: STÁLÉ ZASTOUPENÍ PK ČR V BRUSELU, 24. 10. 2022